

AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta Lisans Yerleştirme Sınavı-4 Felsefe Grubu Testi bulunmaktadır.
2. Bu test için verilen cevaplama süresi **45 dakikadır**.
3. Bu testte yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. İşaretlediğiniz bir cevabı değiştirmek istediğinizde, silme işlemini çok iyi yapmanız gerektiğini unutmayınız.
5. Bu test puanlanırken doğru cevaplarınızın sayısından yanlış cevaplarınızın sayısının dörtte biri düşülecek ve kalan sayı ham puanınız olacaktır. Bu nedenle, hakkında hiçbir fikriniz olmayan soruları boş bırakınız. Ancak, soruda verilen seçeneklerden birkaçını eleyebiliyorsanız kalanlar arasında doğru cevabı kestirmeye çalışmanız yararınıza olabilir.
6. Sınavda uyulacak diğer kurallar bu kitapçığın arka kapağında belirtilmiştir.

SINAVDA UYULACAK KURALLAR

- Cep telefonu ile sınava girmek kesinlikle yasaktır.** Çağrı cihazı, telsiz, fotoğraf makinesi vb. araçlarla; cep bilgisayarı, kol ya da cep saati gibi her türlü bilgisayar özelliği bulunan cihazlarla; silah ve benzeri teçhizatla; müsvedde kâğıdı, defter, kitap, sözlük, sözlük işlevi olan elektronik aygıt, hesap cetveli, hesap makinesi, pergel, açölçer, cetvel vb. araçlarla sınava girmek kesinlikle yasaktır. Bu araçlarla sınava girmiş adayların adı mutlaka Salon Sınav Tutanağına yazılacak, bu adayların sınavı geçersiz sayılacaktır. **Sınava kalem, silgi, kalemıraş, saat vb. araçla ve kulaklık, küpe, broş vb. takı, herhangi bir metal eşya ile girmek de kesinlikle yasaktır. Yiyecek, içecek vb. tüketim malzemeleri de sınava getirilemez. Adaylar sınava şeffaf şişe içerisinde su getirebilecektir.**
- Bu test için verilen cevaplama süresi **45 dakikadır.** Sınav başladıktan sonra **Tarih Testinin cevaplama süresi bitmeden ve Felsefe Grubu Testinin son 15 dakikası** içinde adayın sınavdan çıkmasına kesinlikle izin verilmeyecektir. İki test arasında birinci testin soru kitapçığının toplanması, ikinci ve üçüncü testin soru kitapçığının dağıtılması işlemleri dışında ara verilmez. Toplama ve dağıtma işlemi sırasında adayların salondan dışarı çıkmaları kesinlikle yasaktır.
- Sınav salonundan ayrılan aday, her ne sebeple olursa olsun, tekrar sınava alınmayacaktır.**
- Sınav süresince görevlilerle konuşmak, görevlilere soru sormak yasaktır. Aynı şekilde görevlilerin de adaylarla yakından ve alçak sesle konuşmaları ayrıca adayların birbirinden kalem, silgi vb. şeyleri istemeleri kesinlikle yasaktır.
- Sınav sırasında, görevlilerin her türlü uyarılarına uymak zorundasınız. Sınavınızın geçerli sayılması, her şeyden önce, sınav kurallarına uymanıza bağlıdır. Kurallara aykırı davranışta bulunanların ve yapılacak uyarılara uymayanların kimlik bilgileri Salon Sınav Tutanağına yazılacak ve sınavları geçersiz sayılacaktır.
- Sınav sırasında kopya çeken, çekmeye kalkışan, kopya veren, kopya çekilmesine yardım edenlerin kimlik bilgileri Salon Sınav Tutanağına yazılacak ve bu adayların sınavları geçersiz sayılacaktır. Görevliler kopya çekmeye ya da vermeye kalkışanları uyarmak zorunda değildir, sorumluluk size aittir.
Adayların test sorularına verdikleri cevapların dağılımları bilgi işlem yöntemleriyle incelenecek, bu incelemelerden elde edilen bulgular bireysel ya da toplu olarak kopya çekildiğini gösterirse kopya eylemine katılan adayın/adayların sınavı geçersiz sayılacaktır.
Sınav görevlileri bir salondaki sınavın, kurallara uygun biçimde yapılmadığını, toplu kopya girişiminde bulunulduğunu raporlarında bildirdiği takdirde, ÖSYM takdir hakkını kullanarak bu salonda sınava giren tüm adayların sınavını geçersiz sayabilir.
- Cevap kâğıdında doldurmanız gereken alanlar bulunmaktadır. Bu alanları doldurunuz. Cevap kâğıdınızı başkaları tarafından görülmeyecek şekilde tutmanız gerekmektedir. Cevap kâğıdına yazılacak her türlü yazıda ve yapılacak bütün işaretlemelerde salon görevlisinin atacağı imzalar hariç, kurşun kalem kullanılacaktır. Sınav süresi bittiğinde cevapların cevap kâğıdına işaretlenmiş olması gerekir. Soru kitapçığına işaretlenen cevaplar geçerli değildir.
- Soru kitapçığınızı alır almaz kapağında bulunan ilgili alanlara kimlik bilgilerinizi yazınız. Sayfaların eksik olup olmadığını, kitapçıkta basım hatalarının bulunup bulunmadığını ve soru kitapçığının her sayfasında basılı bulunan soru kitapçık numarasının, kitapçığın ön kapağında basılı soru kitapçık numarasıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz. Soru kitapçığının sayfası eksik ya da basımı hatalıysa değiştirilmesi için Salon Başkanına başvurunuz.
Size bu sınavın her bir testi için ayrı ayrı kitapçıklar verilmektedir. Her kitapçığın Soru Kitapçık Numarası birbirinden farklıdır. Bu nedenle her test için aldığınız kitapçığın Soru Kitapçık Numarasını cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlamanız çok önemlidir.
LYS-4'te size verilen Felsefe Grubu Testinin Soru Kitapçık Numarasını cevap kâğıdınızdaki "Felsefe Grubu Soru Kitapçık Numarası" alanına kodlayınız.
Soru kitapçığı ve cevap kâğıdı üzerinde yer alan ve ilgili testin Soru Kitapçık Numarasını doğru kodladığınızı beyan eden alanı imzalayınız; salon görevlisinin, kodlamanın doğru yapıldığını beyan eden alanı imzaladığından emin olunuz. Salon görevlisi imzasını tükenmez kalemle ve siz kodlamayı yaptıktan sonra atmalıdır.
- Sınav sonunda soru kitapçıkları toplanacak ve ÖSYM'de tek tek incelenecektir. Soru kitapçığının bir sayfası bile eksik çıkarsa sınavınız geçersiz sayılacaktır.
- Cevap kâğıdına ve soru kitapçığına yazılması ve işaretlenmesi gereken bilgilerde bir eksiklik ve/veya yanlışlık olması hâlinde sınavınızın değerlendirilmesi mümkün olamamaktadır, sorumluluk size aittir.
- Soru kitapçığının sayfalarındaki boş yerleri müsvedde için kullanabilirsiniz.
- Soruları ve/veya bu sorulara verdiğiniz cevapları ayrı bir kâğıda yazıp bu kâğıdı dışarı çıkarmanız kesinlikle yasaktır.
- Her testin cevaplarını cevap kâğıdındaki ilgili alana işaretleyiniz.**
- Sınav salonundan ayrılmadan önce, soru kitapçığınızı ve cevap kâğıdınızı salon görevlilerine teslim etmeyi unutmayınız.

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

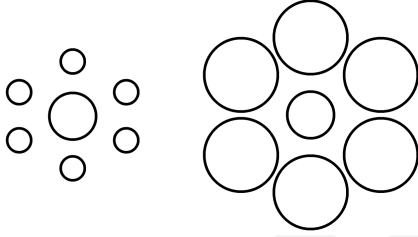
1. Bu testte sırasıyla, Psikoloji (1–10), Sosyoloji (11–20), Mantık (21–30) alanlarına ait 30 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Felsefe Grubu Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Umut, annesine “Açım.” diyerek yiyecek istediğinde, kendi toplumundaki anne-çocuk etkileşiminde benimseydiği normları göz önünde bulundurmuş olabileceği gibi annesine bağımlılığını da ifade ediyor olabilir. Aslında insan davranışı, iklimden hormon düzeylerine kadar bir yığın kültürel ve kültürel olmayan faktörlerden etkilenir.

Buna göre, amacı insan davranışlarını anlamak olan psikolojinin izleyeceği yol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı disiplinlerin bilgilerini dikkate alma
- B) Laboratuvar deneylerine başvurma
- C) Gözlemin her türünden yararlanma
- D) Ekollerin görüşlerini değerlendirmeye alma
- E) Elde edilen verilerin analizini yapma

2.

Yukarıdaki şekillerde, ortada yer alan dairelerden soldakini daha büyük algılamamıza karşın bu daireler eşit büyüklüktedir. İnsanın bir nesneyi tek başına değil de çevresiyle ilişki içinde algılamasından kaynaklanan bu özellik, satışlarını artırmak isteyen firmalarca kullanılmaktadır. Örneğin, bir cep telefonu firması yeni bir telefon üretiyor ama aynı özelliklere sahip farklı fiyatlarda birçok firmanın ürünü zaten var. Firma, ürünü fiyat açısından daha cazip hâle getirmek için vitrinlerde kendinden ucuz olanların değil de daha pahalı olan ürünlerin yanına koyuyor.

Bu parçada anlatılanlar, psikoloji disiplinlerinden hangisinin konusuna girer?

- A) Eğitim psikolojisi
- B) Endüstri psikolojisi
- C) Gelişim psikolojisi
- D) Deneysel psikoloji
- E) Bilişsel psikoloji

3. Bir eğitim kuruluşu, okul öncesi eğitimin, çocukların okul dönemi başarısı üzerindeki etkisini araştırıyor. Bu amaçla aynı şehirde sosyo-ekonomik durumu benzer üç mahalle seçiyor. Birincisinde yalnızca çocuklar okul öncesi eğitim görüyor. İkincisinde, hem çocuklar eğitim görüyor hem de annelere çocuğuyla ilgili eğitimler veriliyor. Üçüncü mahallede ise okul öncesi eğitimle ilgili çalışma yapılmıyor. Daha sonra bu çocukların okul dönemindeki başarı durumları izleniyor. En başarılı olanların, ikinci mahalledeki çocuklar olduğu saptanıyor.

Buna göre, yapılan araştırmayla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

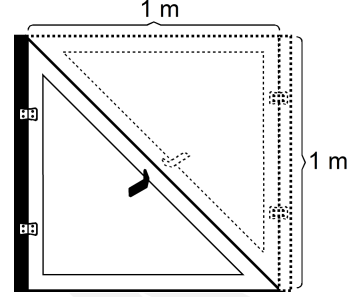
- A) Okul başarısı bağımlı değildir.
- B) Okul öncesi eğitim bağımsız değildir.
- C) Üçüncü mahalle kontrol grubudur.
- D) Birinci ve ikinci mahalle deney grubudur.
- E) Değişkenler arasında ilişki olmadığı anlaşılmıştır.

4. Yurt dışında yapılan bir araştırmada katılımcılara, kendi çocukluklarına ait olduğu söylenerek 10 adet fotoğraf gösterilmiştir. Bunlardan 9'u gerçekten katılımcıların çocukluğuna aittir, biri ise değildir. Bu sahte fotoğraf, hiç gitmedikleri bir panayırda çekilmiş bir fotoğrafa kendi fotoğraflarının eklenmesiyle oluşturulmuştur. Katılımcıların % 8'i bu fotoğrafın sahte olduğunu fark etmemiştir. % 20'si, ilk gösterildiğinde hatırlayamadığını söylemiş fakat araştırmacılar bir kez daha bakmaları için ısrar ettiklerinde daha dikkatle bakmışlar ve hatırladıklarını söylemişlerdir. Hatta "Ailemle geçirdiğim çok güzel bir gündü." diyenler bile olmuştur. Kurgusal olan bu durum, katılımcıların belleklerini etkilemiştir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Duyusal bellekteki bilgiler kısa sürede silinir.
 B) Bilgiler uzun süreli bellekte yok olmaz, sadece erişilemeyebilir.
 C) Bellekten bilginin geri çağırılması her zaman gerçekleşmeyebilir.
 D) Yeni bilgiler, var olan izlerin değiştirilmesine yol açabilir.
 E) Daha önceki anılar, sonraki anıların hatırlanmasını zorlaştırır.

5. şöyle bir durumla karşılaştığımızı düşünelim: Evimizin küçük gelen penceresini ekleme yaparak büyötmek istiyoruz. Mevcut pencerenin yanına eni ve boyu 1 metre olan yeni bir pencere yapıyoruz ve öncekiyle birlikte penceremiz toplam bir metrekare oluyor, peki nasıl? Bu durum bizi şaşıtır, oysa çözüm basittir; pencerenin ilk hâli aslında ikizkenar dik üçgen biçimindedir.

Bu parçada anlatılanlara göre, problemin çözümünü geciktiren etken aşağıdakilerden hangisidir?

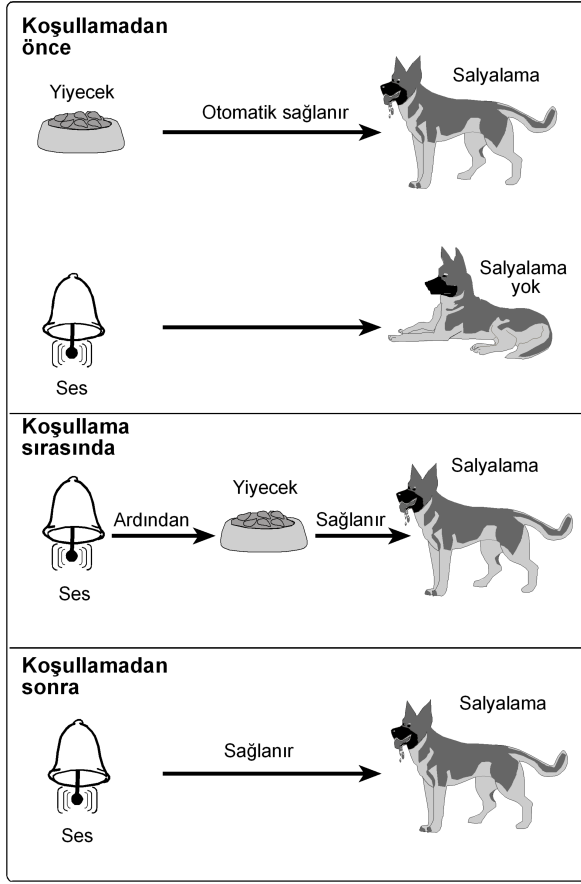
- A) Duyusal engeller
 B) Yetersiz veri
 C) Kurulum
 D) Problemin amacını kavrayamama
 E) Alışkanlık çatışması

6. "Ne zaman önemli bir toplantı için beyaz gömlek giysem bütün çabama karşın yine de üzerine yemek sıçratıyorum." diyen biri belki telaşlandığı, aşırı gayret sarf ettiği için gerçekten üzerine yemek sıçratıyordu. Belki de başka renk gömlek giydiğinde de üzerine yemek sıçratıyor ama onu fark etmiyordu.

Bu parça aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek oluşturur?

- A) Nesne algılama
 B) Algıda seçicilik
 C) Algısal değişmezlik
 D) Derinlik algısı
 E) Algı yanılsaması

7.

Koşullamayla ilgili bu şekle göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- Zil sesi, koşullamadan sonra şartsız uyarıcının yerine geçmiştir.
- Zil sesi, önce nötr uyarıcıken sonra şartlı uyarıcı olmuştur.
- Salyalama, koşullamadan önce şartsız tepki, koşullama sonrası şartlı tepkidir.
- Yiyecek, koşullama sonrasında şartsız uyarıcı olmuştur.
- Yiyecek karşısında salyalama reflektir.

8. Çoğu kez insanların neyi yaptıklarını değil, en iyi neyi yapabileceklerini ölçme gereksinimi duyarız. Bu nedenle de bir yetenek testi başarısından çok, bir potansiyel testi olmalıdır.

Buna göre yetenek testlerinin geçerliliği;

- bireysel başarıların ölçülmesiyle yetinmeli,
- başarı farklarını en aza indirmeli,
- başarıda, potansiyel farklarını en yükseğe çıkarmalı

koşullarından hangilerini yerine getirmesine bağlıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. "Sinirlilik" ile ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisi, psikoanalitik ekole uygundur?

- Davranışların çoğu koşullama yasalarıyla açıklanabilir. Sinirli davranışları geçmişteki sinirli tepkiler belirler. Söz gelimi, ebeveynlerinden şiddet görmüş kişiler kendi çocuklarına da şiddet göstereceklerdir.
- Farklı kültürlerdeki insanların sinirliliği nasıl tanımladıklarını ve yorumladıklarını görmek gerekir. Kültürel etkenler, benzer davranışların sinirli veya sinirli olmayan biçimde algılanılmasına yol açar.
- İnsanların şiddetli davranışlara şahit olduklarındaki düşmanca düşünce ve hayalleri incelenmeli, böylece de sinirlilikle ilgili farkındalık yaratılmalıdır.
- Sinirlilik; adaletsizlik ve otorite gibi olguların kişiyi sınırlaması sonucu bilinçaltına atılanların sonuçlarıdır. Bir başka deyişle çocuğun anne ve babasına karşı duyduğu düşmanlığın yetiştirilmesine aktarılmış hâlidir.
- Sinirlilik, doğrudan sinir sistemiyle ilgilidir. Beynin farklı yönlerinin sinirlilikteki rolünü görmek için o alanları etkin hâle getirip, ortaya çıkan yıkıcı etkiler incelenmelidir.

10. Bir adamın evine yıldırım düşer, şehirler arası bir yolda arabasının lastiği patlar ve bu kişi ekonomik çöküntü döneminde işini kaybeder. Bütün bunlardan dolayı kızgınlık ve saldırganlık duyar fakat ortada açıkça suçlayabileceği biri yoktur. Bu koşullar altında, saldırganlık duygularını gösterebileceği bir günah keçisi de bulamamıştır.

Bu gerginlik durumunun devamı, aşağıdaki savunma mekanizmalarından hangisinin kullanılmama-sından kaynaklanmıştır?

- A) Yön değiştirme B) Bastırma
C) Gerileme D) Mantığa bürüme
E) Karşı tepki geliştirme

11. Biz çocukken okul biter bitmez eve gelir, önlüğü çıkarır, çantayı atar, hemen sokağa koşardık. Hava kararınca kadar da eve girmezdik. Oysa şimdi güvenli bir ortam oluşturamadığımız için çocukları evlere hapsedtik. İşin tuhaf yanı çocuklarımızın geleceği için çok çalıştığımızdan, evde onlara ayıracak vaktimiz de kalmıyor. Hem bilgisayar ve televizyondan başka seçenek bırakmıyoruz hem de çocukların bunlarla çok vakit geçirmelerinden şikâyet ediyoruz. Hatta üstüne üstlük *İnternet* sitelerinin güvensizliğinden, televizyon programlarının olumsuz örnek oluşturduğundan yakınıyoruz. Sonunda da çocukları oyalamak için açtığımız televizyona, onları eğitime görevimizi de yüklemeye çalışıyoruz.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine vurgu yapılmaktadır?

- A) Toplumsal kurumlar, insanların temel ihtiyaçlarını karşılamasına yardım eder.
B) Bireyin ilk sosyalleştiği toplumsal kurum ailedir.
C) İnsan ihtiyaçları değiştikçe toplumsal kurumlar da değişir.
D) Bireylerin sağlıklı toplumsal ilişkiler kurabilmesi, toplumun devamlılığı için önemlidir.
E) Toplumsal kurumlar bireylere, hazır ilişki formları sunar.

12. Bir yönetmen köyden kente göç eden bir ailenin başından geçenleri konu alan film çekmek ister. Onunla röportaj yapan gazeteci, "Bu konu defalarca işlendi, siz neden bir kez daha çekmek istiyorsunuz?" diye sorduğunda yönetmen şu açıklamayı yapar: Hemen herkes göç etmiş veya göç hâlinde bu ülkede. Kendisi değilse babası, o da değilse dedesi göç etmiştir bir yerlerden. "Adın ne?" sorusundan sonra sorulan ilk soru "Nerelisin?"dir. Buna verilen örneğin "İstanbul" cevabı yeterli gelmez. "Aslen nerelisin?" "Doğma büyüme İstanbulluyum." O zaman da "Baban nereden gelmiş, sen onu söyle." Bu nedenle daha çok filmi çekilir göçün.

Bu parçada ülkemizde yoğun olarak gerçekleştiği vurgulanan köyden kente göçe, aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu söylenemez?

- A) Kent yaşamının çekiciliğinin
B) Bazı mesleklerin geçerliliğini yitirmesinin
C) Tarımda makine kullanımının artmasının
D) Kentlerin heterojen bir yapıda olmasının
E) Eğitim ve sağlık gibi ihtiyaçların

13. Bir araştırmacı, hapisane ortamının bireyler üstündeki etkisini saptamak amacıyla gönüllü öğrencilerle, kurmaca bir hapisane ortamında deney yapar. Bu öğrencilerin bir bölümünü gardiyan, geri kalanlarını ise mahkûm olacak şekilde iki gruba böler. Mahkûm olan öğrenciler hapisane hücrelerine benzer yerlere konur, gardiyan olanlar ise bunların başında durmakla görevlendirilir. Birkaç gün sonra iki grup arasında çatışmalar ve huzursuzluklar ortaya çıkar, âdeta birbirlerine kinle bakmaya başlarlar. Gardiyanlar kısa zamanda otoriter ve suçlayıcı, mahkûmlar ise kaderine isyan eder bir hâle gelirler.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Benzer kişilik özelliklerine sahip bireyler benzer statülere sahiptir.
B) Birey bazı statülerine doğuştan sahip olur.
C) Bireyin rolleri bazen birbiriyle çatışabilir.
D) Bazı mesleklerin toplumsal saygınlığı daha fazladır.
E) Her birey rolünün gerektirdiği biçimde davranır.

14. Güney Pasifik'te yer alan, 10.000 civarında nüfusa sahip Tuvalu Devleti, yakın zamana kadar dünyanın en yoksul üç ülkesinden biriydi. *İnternet*'te kendisine verilen "tv" ülke uzantısı, milyonlarca dolara bir şirkete satılınca ülke bir gün içinde zenginleşti. Ancak Tuvalu yok olmak üzere. Deniz seviyesinin üç metre üstündeki bu ada devleti, küresel ısınma sonucu 15-20 yıl sonra suların altında kalma tehdidiyle karşı karşıya. Yine de ellerine geçen parayla tüketim ruhunu bir çırpıda benimseyen ada halkı harıl harıl otel, lokanta, gece kulübü inşa etmeye başladı. Hatta yer kalmadığı için mezarlıkların üstüne bile binalar yapıldı. Adanın yolları genişletildi, asfaltlandı, bazı yeşil alanlar oto mezarlığına dönüştü. Bunların sonunda yeni yaşam tarzıyla birlikte ada halkında aşırı şişmanlık, şeker, yüksek tansiyon gibi hastalıklar hızla arttı. Adadaki "biz duygusu" yerini "ben duygusu"na bıraktı.

Bu parça, toplumsal değişmeyi etkileyen unsurlardan hangisini vurgulamaktadır?

- A) Fiziki çevre
B) Ekonomi
C) Modernleşme
D) Bilim ve teknoloji
E) Kitle iletişim araçları
15. Ömründe fok balığı görmemiş insanlar, fok balıklarına yapılan işkencenin cep telefonu ile çekilen görüntülerini *İnternet*'ten izlediklerinde üzülenek yine *İnternet* üzerinden örgütlenip bunu protesto edebiliyorlar. Eşinden şiddet gören biri dünyanın öbür ucunda bile olsa destek ve yardım görebiliyor. Yedi milyarlık dünyada kitle iletişim araçlarının sayesinde artık "Beni kimse anlamıyor.", "Çok yalnızım." gibi düşünceler önemini yitiriyor. Diğer yandan ekonomik krizle uğraşan Yunanistan'ın, avro para birimini bırakabilme ihtimalinin uluslararası yatırımcıları altın almaya yöneltmesi sonucu fiyatların artması, kendi hâlinde yaşayan, hayatında hiç bilgisayar kullanmamış sadece akrabasının düğünü için altın alacak olan Ayşe Teyze'yi etkilemektedir.

Bu parça aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek oluşturmaktadır?

- A) Küreselleşme
B) Modernleşme
C) Toplumsal hareketlilik
D) Toplumsal norm
E) Toplumsal çözümme

16. Üretimde geçirilen zamanı artırmak amacıyla yöntemler arayan şirketler, çalışanların yemek sırasında da vakit kaybetmemesi için hızlı yenebilen *fast food* türü yemekleri tercih etmeye başladılar. Ama *fast food*, şirketlerle sınırlı kalmayıp kısa zamanda yoğun çalışma temposuna sahip metropollerden kasabalara kadar dünyanın hemen her yerine yayıldı. Ülkemizde de özellikle gençler, çok zengin bir sofraya kültürüne ve binbir çeşit yemeğe sahip olan Anadolu'da yaşamalarına karşın bu hızlı ama sağlıksız yemekleri tercih eder oldular. İşin ilginç, binlerce yıl boyunca beslenme ihtiyacını giderirken bu eylemini güzelleştirmeye çalışan insanımız, günümüzde yiyecekleri ayakta atıştırır hâle geldi. Ailenin tüm bireylerini bir araya getiren sofraya, yalnızca özenle hazırlanan yiyeceklerden oluşmaz, bireylerin damak tadından inançlarına, toplumun kültürel özelliklerinden sosyal ilişkilere, hatta yaşanan coğrafyaya kadar insanın ilişkili olduğu hemen her şeyden izler taşır.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisi vurgulanmamıştır?

- A) Popüler kültür
B) Kültür emperyalizmi
C) Kültürel görelilik
D) Yabancı kültür hayranlığı
E) Kültürel yozlaşma
17. Mısırlılar için Nil Nehri her zaman önemli olmuştur. Ama yılın belli zamanlarında taşan ve geri çekilirken arkasında verimli bir toprak bırakan nehir, eski Mısırlıların hayatında bugünküne göre daha çok önemliydi. Nil'in taşması Mısırlılar için sulama tertibatının kurulmasını zorunlu hâle getirmiş, verimli topraklarda kendiliğinden yetişen yabancı arpa da tarım yapılmasını teşvik etmiştir. Nehir sularının kurak günler için saklanması depoların yapılmasına, üretilen ürünlerin saklanması binaların inşasına ve kap kacak yapılmasına, nehrin taşma zamanının hesaplanmaya çalışılması ise matematik ve astronomi gibi bilimlerin gelişmesine katkı sağlamıştır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Her toplumun kültürü kendine özgüdür.
B) Toplumsal yapının bir ögesi de kültürdür.
C) Kültürün maddi öğeleri daha hızlı değişir.
D) Kültür bireylerin yaşamlarını şekillendirir.
E) İnsanın doğayla ilişkisi kültürü oluşturur.

18.

- Ağır doğum sancuları içindeki karısını en yakın hastaneye arabasıyla götürmekte olan bir adam, trafik kurallarını ihlal ederek birkaç değerli dakika kazanır.
- Fransız düşünür J. P. Sartre, Cezayir’de savaşan Fransız birliklerini ziyaret ederek onları “daha büyük bir adalet” adına Cezayir’in bağımsızlığı için silahlarını bırakmaya ikna etmeye çalışır.
- Victor Hugo’nun *Sefiller* adlı romanındaki kahraman Jean Val Jean, açlıktan ölmek üzere olan ailesini doyurmak için bir somun ekmek çalar.

Bunların tümü aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Olumlu toplumsal sapma
- B) Toplumsal yapı
- C) Yatay toplumsal hareketlilik
- D) Toplumsal olgu
- E) Normların yaptırım gücü

19. Bir araştırmacı, satın alma davranışlarıyla ilgili bir araştırma yapmak ister. Bunun için hem basılı hem de *İnternet* üzerinden yayın yapan bir dergi belirler. Bu dergiyi *İnternet* üzerinden satın almak isteyen yüz kişiye şu seçenekleri sunar ve bu ilk durumun sonuçları şöyledir:

Abonelik (yıllık)	Ücret (₺)	Tercih eden kişi sayısı
☐ Sadece <i>İnternet</i>	59	16
☐ Sadece basılı dergi	125	0
☐ <i>İnternet</i> ve basılı dergi	125	84

Araştırmacı, kimsenin tercih etmediği “Sadece basılı dergi” seçeneğini çıkararak aynı kişilere tekrar uyguladığı ikinci durumda ise şu sonuçlara ulaşır:

Abonelik (yıllık)	Ücret (₺)	Tercih eden kişi sayısı
☐ Sadece <i>İnternet</i>	59	68
☐ <i>İnternet</i> ve basılı dergi	125	32

Araştırma sonunda ikinci durumda “Sadece *İnternet*” seçeneğini tercih edenlerin büyük bir bölümünün ilk durumda “*İnternet* ve basılı dergi” seçeneğini tercih ettiği görülmüştür.

Bu parça kapitalist ekonomik sistemin hangi özelliğine örnek gösterilebilir?

- A) Üretimde en düşük maliyeti esas alma
- B) Ekonomide serbest piyasa koşullarını uygulama
- C) Üretim araçlarının özel girişimciler tarafından işletilmesine olanak sağlama
- D) Bütün ekonomik girişimlerde en yüksek kârı amaç edinme
- E) Bireyleri temel ihtiyaçları dışında tüketime yönlendirme

20. Mutlak monarşi bile olsa hiçbir iktidar sürekli zor kullanarak veya güç kullanma tehdidiyle halkın isteklerini göz ardı ederek varlığını sürdüremez. Tarih birçok hükümdarın yok oluşuna tanıklık etmiştir. 18. yüzyıl Fransa'sından Kral 16. Louis, bu örneklerden biridir. Bu dönemde Fransa büyük ekonomik sorunlar yaşamaktadır. Bu nedenle beklenti içindeki halk, Louis'in tahta geçmesini olumlu karşılar. Ama sonuç beklenildiği gibi olmaz; kıtlık devam eder, üstelik sarayın lüks harcamaları halkın tepkisine neden olur. "Ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler." sözünün bu dönemde kraliçe tarafından söylendiği iddiaları, yönetimin halkın gözünde itibarını yitirmesine neden olur. Devam eden olaylar sonunda kral ve kraliçe tahttan indirilir. Bir iktidarın hukuka veya kanunlara uygun bir şekilde yönetime geçmesi, yönetilenler tarafından onaylandığı anlamına gelmez.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemektedir?

- A) Hukukun üstünlüğünü
- B) Parlamentonun işlevini
- C) Meşruiyetin gereğini
- D) Sivil toplumun gücünü
- E) Kuvvetler ayrılığının zorunluluğunu

21. Verilen bir önermenin doğruluk değerini (yani doğru mu yanlış mı olduğunu) bilemeyebiliriz. Ancak her önerme ya doğrudur ya da yanlıştır. Mantıkta öncül olarak kullanılan önermeler ister doğru ister yanlış olsun doğru sayılarak işlem görür. P gibi bir önerme Q gibi bir önermeyi içeriyorsa P'yi doğru saydığımızda Q'yu da doğru saymamız gerekir. "P'nin gerçekten doğru mu, yoksa yanlış mı" olduğuna mantık değil, P'nin ait olduğu bilim dalı cevap arar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin doğruluğunun mantığın ilgi alanı içinde olduğu söylenebilir?

- A) Hidroklorik asitte çinko erir.
- B) Cisimler boşlukta sabit bir ivmeyle düşerler.
- C) $2 \times 15 = 30$
- D) Aynı şeye benzeyen iki şey birbirine benzerdir.
- E) Dünya, Güneş Sistemi'ne ait bir gezegendir.

22. Akıl ilkelerinden "çelişmezlik" ve "üçüncü hâlin imkânsızlığı" ilkelerini de "özdeşlik" ilkesi kapsamında gören anlayışa göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi özdeşlikle ilişkilendirilebilir?

- A) $p \Rightarrow q$ önermesi geçersizdir.
- B) $A \wedge \sim A$ önermesi yanlıştır.
- C) Eşkenar üçgenler birbirine benzerdir.
- D) $A = B \vee C$ ifadesi doğrudur.
- E) Geçerli bir önerme her koşulda doğru değeri alır.

23.

- I. Birbiriyle çelişen veya bağdaşmayan düşünce, inanç ve iddialara zihinde yer vermemek
- II. Yeterince ve güvenilir yoldan belgelenmemiş hiçbir iddia veya teoriyi doğru kabul etmemek
- III. Parlak ve akla yakın düşünce veya teorileri benimseyip test etmeye gerek duymamak

Mantıklı bir kişi yukarıdakilerden hangilerini benimsemelidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

24. Çocukların okul gezisi için annelerinden istenen izinle ilgili aşağıdaki durumlar söz konusudur:

- I. İzin isteğini tüm anneler onayladı.
- II. İzin isteğini hiçbir anne onaylamadı.
- III. İzin isteğini bazı anneler onayladı.
- IV. İzin isteğini bazı anneler onaylamadı.

Buna göre, yukarıda yer alan önermelerden hangisi çelişiktir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

25.

- I. Defterimi nereye koydun?
- II. Hey elinde kitap olan!
- III. Keşke o defteri kullanmasaydım.
- IV. Aradığın defter masanın üzerindeydi.
- V. Defteri veya kitabı al.

Numaralandırılmış bu ifadelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) I. cümle önermedir, çünkü soru cümlesidir.
- B) II. cümle önermedir, çünkü ünlem cümlesidir.
- C) III. cümle önermedir, çünkü dilek cümlesidir.
- D) IV. cümle önermedir, çünkü yargı cümlesidir.
- E) V. cümle önermedir, çünkü emir cümlesidir.

26. Bir iddiada bulunurken önce öncüllerin, sonra sonucun ileri sürülmesi mantık öğretiminde benimsenen düzgün biçimdir. Uzun ve kısaltılmış olarak dile getirilebilen bu düzgün biçimin kısaltılmamış hâline şu örneği verebiliriz: "Tüpteki sıvı, mavi turnusolü kırmızıya dönüştürmektedir. O hâlde bu sıvı asittir."

Aşağıdaki ifadelerden hangisi, bu düzgün biçime uygun değildir?

- A) Serçe kuş olduğundan kanatlıdır.
- B) Yağmur çiseliyordu ve hava soğuktu.
- C) Ali çok şişmanlayacak, çünkü durmadan yiyor.
- D) Ahmet'in başarılı olmasının nedeni çok çalışmasıdır.
- E) Yağmur yağdığından yollar ıslaktır.

27.

	I	II	III	IV
p q r	$p \wedge q$	$(p \wedge q) \Rightarrow r$	$q \Rightarrow r$	$p \Rightarrow (q \Rightarrow r)$
D D D	D	D	D	D
D D Y	D	Y	Y	Y
D Y D	Y	D	D	D
D Y Y	Y	D	D	D
Y D D	Y	D	D	D
Y D Y	Y	D	Y	D
Y Y D	Y	D	D	D
Y Y Y	Y	D	D	D

Verilen bu doğruluk tablosuna göre, aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. önerme tutarlıdır.
- B) II. önerme tutarlıdır.
- C) II. ile IV. önerme eşdeğerdir.
- D) III. önerme geçersizdir.
- E) IV. önerme geçerlidir.

28. Aşağıdakilerden hangisi, çok anlamlılığa yol açar?

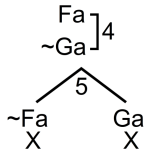
- A) $p \Rightarrow q \Rightarrow r$
- B) $(p \Rightarrow q) \vee r$
- C) $p \wedge q \wedge r$
- D) $q \Rightarrow (p \vee r)$
- E) $p \vee q \vee r$

29. p, q, r bileşenleri, bir arada hangi değerleri aldığında $\sim(p \Rightarrow q) \wedge \sim(\sim q \Rightarrow r)$ önermesinin doğru yorumu vardır?

- A) p doğru, q yanlış, r yanlış
- B) p yanlış, q doğru, r doğru
- C) p doğru, q doğru, r doğru
- D) p yanlış, q yanlış, r yanlış
- E) p doğru, q yanlış, r doğru

30. $\forall x(Fx \Rightarrow Gx) \therefore \exists x(Fx \Rightarrow Gx)$ çözümleyici çizelge yöntemiyle denetlenmiştir.

- 2 $\forall x(Fx \Rightarrow Gx)$ (ön)
- 1 $\sim \exists x(Fx \Rightarrow Gx)$ (\sim sn)
- 3 $\forall x \sim(Fx \Rightarrow Gx)$ 1
- 5 $Fa \Rightarrow Ga$ 2
- 4 $\sim(Fa \Rightarrow Ga)$ 3

Buna göre; işlem numaralarıyla, yapılan işlemlerde uygulanan çözümleyici çizelge kuralları, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 1. işlem tikel özelleme kuralı
- B) 2. işlem niceleyici değilleme kuralı
- C) 3. işlem tümel özelleme kuralı
- D) 4. işlem tikel evetleme kuralı
- E) 5. işlem koşullu önermenin değillemesi kuralı

LİSANS YERLEŞTİRME SINAVI (LYS)

17.06.2012

LYS – 4 / FELSEFE GRUBU TESTİ CEVAP ANAHTARI

1. A
2. B
3. E
4. D
5. C
6. B
7. D
8. E
9. D
10. A
11. B
12. D
13. E
14. B
15. A
16. C
17. E
18. A
19. E
20. C
21. D
22. B
23. C
24. C
25. D
26. B
27. E
28. A
29. A
30. C